

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۱۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	
۱	قافیه در کدام بیت نادرست است؟ چرا؟ الف) آن سرو که گویند به بالای تو ماند ب) دلم جز مهر مهرویان طریقی بر نمی‌گیرد پ) چه گفت آن خداوند تنزیل و وحی ت) شد موسم سبزه و تماشا	۰/۵
	ب) عروض (۲ نمره)	
۲	واژه‌ی «سرانجام» را با حذف همزه تقطیع هجایی نمایید.	۰/۲۵
۳	کدام یک از ارکان زیر غیر پایانی است؟ الف) مفاعیلُ ب) فعلاتُ پ) فعلن ت) مستفعلُ	۰/۲۵
۴	بیت زیر را تقطیع هجایی و سپس تقطیع به ارکان نمایید و وزن حاصل از آن را بنویسید. خَلد گر به پا خاری آسان بر آید چہ سازم به خاری که در دل نشیند	۱
۵	کدام یک از ابیات زیر دوری می‌باشد؟ یک دلیل برای آن ذکر کنید. الف) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن ب) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا	۰/۵
	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
۶	- معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. در حضيض هم می‌توان عزیز بود	۰/۲۵
۷	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد....	۰/۲۵
۸	تا در مستقبل نور دیده و میوه دل من از قصد او ایمن گردد.	۰/۵
۹	تو گفתי آسمان دریاست از سبزی و بر رویش به پرواز اندر آورده‌است ناگه بچگان عنقا	۰/۵
۱۰	شید و شفق را چون صدف در آب دیدم خورشید را بر نیزه گویی خواب دیدم	۰/۵
۱۱	بعد از مجارا طریق مدارا گرفتیم و سر به تدارک بر قدم یکدیگر نهادیم.	۰/۵
۱۲	غمش در نهران خانه دل نشیند به نازی که لیلی به محمل نشیند	۰/۵
۱۳	سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد کان شمع سامان می‌دهد از شعله زرین بال‌ها	۱
۱۴	مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله گاه مؤمن و ترسا کنم تو را	۱
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۱۰	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		

نمره	سوالات (پاسخ‌نامه دارد).	ردیف
------	--------------------------	------

نمره	سوالات (پاسخ‌نامه دارد).	ردیف
	(ت) درک مطلب (۴ نمره)	
	با توجه به عبارت زیر به سوالات مربوط پاسخ دهید.	۱۵
۰/۲۵	« تا چهار سال بر این برآمد ، زیرا که صمیم دولت سامانیان بود و جهان آباد و ملک بی‌خصم با این همه ملول گشتند، و آرزوی خانمان برخاست.»	
۰/۲۵	الف) منظور از « صمیم دولت سامانیان بود.» چیست؟ ب) مفهوم کنایی « آرزوی خانمان برخاست.» را بنویسید.	
	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۱۶
۰/۲۵	«گویی که نگون کرده‌است ایوان فلک وش را مست است زمین زیرا خورده‌است به جای می پرویز کنون گم شد زان گم شده کم‌تر گوی	
۰/۲۵	الف) منظور از « ایوان فلک وش» در بیت اول چیست؟ ب) قرآن در کدام بیت به عاقبت ظالمان و قدرتمندان اشاره کرده‌است؟	
۰/۵	با توجه به بیت با «صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را» به کدام دیدگاه عرفانی اشاره دارد؟	۱۷
۰/۵	بیت « هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره‌ای / هر روز گردد تنگ‌تر سوراخ این غربال‌ها» به کدام تعبیر عامیانه زمان شاعر اشاره دارد؟	۱۸
	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۱۹
۰/۲۵	مهرنجان دلم را که این مرغ وحشی عجب نیست از گل که خندد به سروی بنازم به بزم محبت که آن جا گدایی به شاهی مقابل نشیند	
۰/۲۵	الف) در بیت دوم « سرو » نماد چه انسان‌هایی است؟ ب) از بیت سوم چه مفهوم عرفانی دریافت می‌شود؟ پ) کدام بیت « واسوخت» دارد؟	
۰/۵	در شعر « آی آدم‌ها که بر ساحل نشسته شاد و خندانید، یک نفر در آب می‌سپارد جان / روی این دریای تند و تیره و سنگین که می‌دانید»	۲۰
۰/۵	الف) تعبیر « بر ساحل نشسته» وصف چه آدم‌هایی است؟ ب) مفهوم نمادین « دریای تند و تیره سنگین» چیست؟	
	(ث) خودآزمایی (۱/۵ نمره)	
۰/۵	مقصود مولانا از بیت « تا که این دیوار عالی گردن است / مانع این سر فرود آوردن است» چیست؟	۲۱
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۱۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۲۲	کدام یک از عبارات زیر طنز آمیز است؟ چرا؟ الف) مردم که مغز خر نخورده اند تا تو بگویی «ف» من می فهمم «فرح زاد» است. ب) از ساعت چهار تا حالا از تن این مرد خون میره حیفتون نیومد؟	۰/۵
۲۳	با توجه به اشعار زیر دو مضمون تازه را که پیش از انقلاب، در شعر نبوده است، بنویسید. « در گستره روپاهایش به ستیز با ظلم برمی خاست» و « در ستاره باران آن شب نماز خونین حماسه چهارده ساله مرا وسعت وسیع کدام سجاده گسترده شد».	۰/۵
۲۴	الف) ای که گفתי توانگران مشتغل اند و ساهی ب) من با حسین از کربلا شبگیر کردم ج) معنی واژه (۰/۵)	۰/۵
۲۵	با توجه به عبارت: « و اوج دولت آن خاندان ایام ملک او بود، و اسباب تمنع و علل ترقع در غایت ساختگی بود، خزاین آراسته و لشکر جرار...» دو ویژگی سبکی به کار رفته را بنویسید.	۰/۵
۲۶	دو ویژگی «سبک سعدی» را نام ببرید.	۰/۵
۲۷	در بیت « پیشانی عفو تو را پر چین نسازد جرم ما / آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثالها» کدام ویژگی ادبی «سبک هندی» وجود دارد؟	۰/۵
۲۸	صاحبان آثار زیر را معرفی نمایید. الف) ترجمه قمار باز ب) تمهیدات	۰/۵
۲۹	با توجه به ابیات زیر آرایه های « حس آمیزی و ایهام » را معرفی نمایید. الف) هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد ب) چون خطاب یار شیرین لذیذ در خرابات بگویند که هشیار کجاست مست کرد آن بانگ آتش چون نبیذ	۰/۵
۳۰	ح) شعر حفظی (۱ نمره) جای خالی ابیات زیر را کامل کنید. الف) آن کس است اهل که اشارت داند ب) تو چنین خانه کن و ای باد خزان پ) گزینه درست را انتخاب نمایید. آب را بلعیده در گود و هر زمان، بی تابیش افزون / می کند زین آبها بیرون / گاه سر، گه پا الف) شدید ب) تیره پ) کبود ت) سپید	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۱۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).		
نمره			

ردیف	سؤال	نمره												
۳۱	<p>(خ) نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>هریک از موارد به کار رفته در ستون اول مرتبط با کدام نوع نقد در ستون دوم است؟ توجه: (در ستون دوم یک مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>نوع نقد</th> <th>ویژگی نقد</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) فنی</td> <td>۱- بررسی و ارزیابی و کاربرد زبان و اصول و قواعد آن</td> </tr> <tr> <td>ب) لغوی</td> <td>۲- بررسی جوهر هنر به دور از محتوای آن</td> </tr> <tr> <td>پ) تاریخی</td> <td>۳- کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر</td> </tr> <tr> <td>ت) زیبایی‌شناسی</td> <td>۴- تحلیل در باب اسناد و مدارک و صحت و سقم نسخه یا نسخ کتاب</td> </tr> <tr> <td>ث) اخلاقی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	نوع نقد	ویژگی نقد	الف) فنی	۱- بررسی و ارزیابی و کاربرد زبان و اصول و قواعد آن	ب) لغوی	۲- بررسی جوهر هنر به دور از محتوای آن	پ) تاریخی	۳- کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر	ت) زیبایی‌شناسی	۴- تحلیل در باب اسناد و مدارک و صحت و سقم نسخه یا نسخ کتاب	ث) اخلاقی		
نوع نقد	ویژگی نقد													
الف) فنی	۱- بررسی و ارزیابی و کاربرد زبان و اصول و قواعد آن													
ب) لغوی	۲- بررسی جوهر هنر به دور از محتوای آن													
پ) تاریخی	۳- کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر													
ت) زیبایی‌شناسی	۴- تحلیل در باب اسناد و مدارک و صحت و سقم نسخه یا نسخ کتاب													
ث) اخلاقی														
۳۲	کامل‌ترین نوع نقد چیست؟	۰/۵												
۳۳	نام دیگر قابوس نامه است.	۰/۲۵												
۳۴	منابع اصلی داستان‌ها در مثنوی چیست؟	۰/۵												
۳۵	چه کسی برای هنر جهان پسند ملاک معرفت دینی و روحانی قائل است؟	۰/۲۵												
۳۶	دو فایده نقد ادبی را بنویسید.	۰/۵												
۲۰	شاد باشید و سرفراز	جمع نمره												

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۳ / ۱۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

۰/۵	الف) قافیه (۰/۵ نمره) گزینه «پ» (۰/۲۵)، زیرا شکل خطی آن‌ها متفاوت است. (ص ۱۱)	۱																																																
۰/۵	ب) عروض (۲ نمره) سَ رَن جام (۰/۵) (ص ۲۴) (بارم این سؤال ۰/۵ نمره منظور شود). (ص ۲۹) (این سؤال حذف و بارم آن به سؤال ۲ اضافه شود).	۲ ۳ ۴																																																
۰/۵	۱	<table border="1"> <tr> <td>خ</td><td>لد</td><td>گر</td><td>ب</td><td>پا</td><td>خا</td><td>ر</td><td>یا</td><td>سا</td><td>ب</td><td>را</td><td>ید</td> </tr> <tr> <td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td> </tr> <tr> <td>چ</td><td>سا</td><td>زم</td><td>ب</td><td>خا</td><td>ری</td><td>ک</td><td>در</td><td>دل</td><td>ن</td><td>شی</td><td>ند</td> </tr> <tr> <td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td><td>۰</td> </tr> </table>	خ	لد	گر	ب	پا	خا	ر	یا	سا	ب	را	ید	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	چ	سا	زم	ب	خا	ری	ک	در	دل	ن	شی	ند	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
خ	لد	گر	ب	پا	خا	ر	یا	سا	ب	را	ید																																							
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰																																							
چ	سا	زم	ب	خا	ری	ک	در	دل	ن	شی	ند																																							
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰																																							
۰/۵	وزن: فعولن فعولن فعولن (۰/۲۵) تقطیع هجایی (۰/۵) (هر مصراع ۰/۲۵) تقطیع به ارکان (۰/۲۵) (صص ۴۸-۵۷) «ب» (۰/۲۵)، بعد از پاره اول هر مصراع مکثی دیده می‌شود - از ارکان متناوب تشکیل می‌شود - هجای پایانی نیم مصراع‌های اول همیشه بلند است - هجای هر مصراع زوج است و معمولاً هر نیم مصراع هفت یا پنج هجا دارد. (صص ۵۸ و ۵۹)	۵																																																
۰/۲۵	ب) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) در جایگاه پست نیز می‌توان عزت و بزرگی داشت. (ص ۱۳۹)	۶																																																
۰/۲۵	کسی می‌تواند در راه عشق قدم بگذارد که ترک خودخواهی کند. (ص ۱۵۳)	۷																																																
۰/۵	تا در آینده فرزند من از دشمن و خطر او در امان باشد. (ص ۸۷)	۸																																																
۰/۵	گویا آسمان از نظر سبزی همچون دریایی است که سیمرغ بچه‌های خود را در آن به پرواز درآورده است. (ص ۷۱)	۹																																																
۰/۵	خورشید (چهره امام حسین (ع)) و شفق را همچون صدفی در آب که به روشنی پیداست دیدم و دیدن سر امام حسین بر نیزه غیر قابل باور بود. (مثل خواب بود). (ص ۱۴۲)	۱۰																																																
۰/۵	بعد از دعوا و نزاع شیوه سازش را در پیش گرفتیم و به جبران آن با هم صلح کردیم. (ص ۹۸)	۱۱																																																
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																																	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۳ / ۱۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۱۲	غم عشق او همچون نشستن با ناز لیلی بر کجاوه شتر ، در دل من قرار گرفته است. (۰/۵) (ص ۱۱۳)	۰/۵	
۱۳	اگر بال و پر پروانه سوخت، مهم نیست شمع با شعله خود بال و پر به پروانه می دهد. (معشوق یا خداوند با عنایت خود نقصان عاشق را سامان می دهد). (۱) (ص ۱۰۹)	۱	
۱۴	ای کاش سرمست از کنار خانه کعبه و صومعه بگذری تا من تو را قبله گاه مسلمانان و مسیحیان سازم. (۱) (ص ۱۱۶)	۱	
(ت) درگ مطلب (۴ نمره)			
۱۵	الف) اوج شکوفایی دولت سامانیان بود. (۰/۲۵) (ص ۸۳)	۰/۵	
	ب) آرزوی دیدار یار و دیار کردند. (۰/۲۵) (صص ۸۴ و ۸۵)	۰/۵	
۱۶	الف) کاخ مداین (کاخ ساسانی) (۰/۲۵) (ص ۹۱)	۰/۵	
	ب) بیت سوم (پرویز کنون گم شد.....) (۰/۲۵) (صص ۹۱ و ۹۲)	۰/۵	
۱۷	حضور همیشگی حق در کاینات یا وحدت وجود خداوند (۰/۵) (ص ۱۱۵)	۰/۵	
۱۸	نقش ستارگان در سرنوشت انسان. (۰/۵) (ص ۱۰۸)	۰/۵	
۱۹	الف) انسان های وابسته و در اسارت (۰/۲۵) (ص ۱۱۴)	۱	
	ب) تعینات و مقام در عالم عشق رنگ می بازند. (۰/۵) (ص ۱۱۴)	۰/۵	
	پ) الف (۰/۲۵) (مرنجان دلم را.....) (ص ۱۱۴)	۰/۵	
۲۰	الف) انسان های بی تفاوت و رفاه زده (۰/۵) (ص ۱۲۰)	۱	
	ب) جامعه نابسامان (۰/۵) (ص ۱۲۰)	۰/۵	
(ث) خودآزمایی (۱/۵)			
۲۱	تا زمانی که حجاب غرور و تعلقات مادی وجود دارد مانع رسیدن به کمال و حقایق است. (۰/۵) (ص ۱۵۶)	۰/۵	
۲۲	«الف» (۰/۲۵) ، به جهت استفاده از تعبیرات کنایی. (۰/۲۵) (ص ۱۶۵)	۰/۵	
۲۳	فرهنگ ظلم ستیزی (۰/۲۵) ، فرهنگ شهادت. (۰/۲۵) (صص ۱۳۴ و ۱۳۵)	۰/۵	
(ج) معنی واژه (۰/۵ نمره)			
۲۴	الف) فراموشکار (۰/۲۵)	ب) صبح زود (۰/۲۵) (صص ۹۵ و ۹۷)	۰/۵
(ج) دانش های ادبی (۲/۵ نمره)			
۲۵	وجود لغات عربی، ترکیبات تازه، حذف فعل به قرینه. ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) (ص ۸۳)	۰/۵	
۲۶	سجع و ترصیع، اختصار و ایجاز، ترک لغات دشوار، ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) (ص ۸۲)	۰/۵	
۲۷	اسلوب معادله (۰/۵) (ص ۱۰۸)	۰/۵	
۲۸	الف) جلال آل احمد (۰/۲۵) (ص ۱۲۳)	ب) عین القضاة همدانی (۰/۲۵) (ص ۱۵۲)	۰/۵
۲۹	الف) ایهام (۰/۲۵) (خرابی) (ص ۱۰۱)	ب) حس آمیزی (۰/۲۵) (یار شیرین لذیذ) (ص ۱۵۵)	۰/۵
(ح) شعر حفظی (۱ نمره)			
۳۰	الف) بشارت (۰/۲۵) محرم (۰/۲۵) (ص ۱۰۱)	ب) دل شکن (۰/۲۵) (ص ۱۳۱)	۱
	پ) پ (۰/۲۵) یا کبود (ص ۱۲۱)		
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم			

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۳ / ۱۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
	(خ) نقد ادبی (۳ نمره)		
۳۱	۱- «ب» (۰/۲۵) (ص ۱۷۳) ۲- «ت» (۰/۲۵) (ص ۱۷۸) ۳- «الف» (۰/۲۵) (ص ۱۷۴) ۴- «پ» (۰/۲۵) (ص ۱۸۲) (نقد اخلاقی «ت» اضافی است).		
۳۲	آن است که بر کامل‌ترین شناخت و جامع‌ترین دیدها مبنی باشد. (۰/۵) (ص ۱۷۳)		
۳۳	نصیحت نامه (۰/۲۵) (ص ۱۹۱)		
۳۴	قرآن (۰/۲۵) حدیث (۰/۲۵) (ص ۱۸۷)		
۳۵	تولستوی (۰/۲۵) (۱۷۱)		
۳۶	۱- نقد ادبی آثار را از وقفه و رکود باز می‌دارد. (۰/۲۵) ۲- محیط هنری سالمی را به وجود می‌آورد. (۰/۲۵) ۳- موجد تحول شگرفی در عالم ادبیات شده‌اند. ۴- خط سیر هنر و ذوق را در هر زمان معلوم می‌دارد. ۵- نقد و نقادی، هنر متعالی را رواج می‌دهد. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۱۷۱)		
۲۰	جمع نمره		